

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

28 oktober 1999

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de Vlaamse kustbossen

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de milieuvergunning van het afvalbedrijf NV Rometa in Westerlo

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de verdere bedreiging en vertuining van het Ryckveldebos te Damme

Vraag om uitleg van de heer Joachim Coens tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de gevolgen van het arrest-Belgaarde voor de uitvoering van het decreet Bodemsanering

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de Vlaamse emissieplafonds voor verzurende en ozonvormende stoffen

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 28 oktober 1999

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.17 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jan Loones tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de Vlaamse kustbossen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Loones tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de Vlaamse kustbossen.

De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, bij de aanvang van een nieuwe regeerperiode is het normaal dat we een aantal lopende dossiers nog eens van naderbij bekijken. De directe aanleiding voor mijn vraag is echter het standpunt dat werd ingenomen door de Vlaamse minister van Toerisme ter gelegenheid van de opening van de Week van het Bos. Minister Landuyt heeft toen gevraagd een prioriteit te maken van de aanleg van bossen aan de kust. In de pers verscheen dat dan onder de grote titel : 'Waar blijven de bomen ?'

Er bestaat inderdaad een ambitieus plan voor die bossen : 10.000 hectare tegen het jaar 2007. De provincie West-Vlaanderen is op dit ogenblik zeer slecht bedeed : amper 2,2 percent. Inzake het bosareaal is dat dus een zeer lage score, wat vooral in de kustzone pijnlijk wordt aanvoeld. Precies daar immers kan de aanleg van bossen een verbreding inhouden van het natuurpatrimonium voor toerisme. De aanleg van kustbossen is namelijk altijd al mede vanuit recreatief standpunt bekeken.

Terzake bestaan er al lange tijd een aantal plannen. Ik som ze even op. Ten eerste is er het Blankenberg Zeebos : een gebied van 70 hectare als buffer

voor de haven van Zeebrugge. Ten tweede is er het Stadsrandbos in Oostende : een gebied van 150 hectare. Ten derde is er de Nieuwpoortse Lenspolder, in een gebied dat zich ook uitstrekt over Oostduinkerke : een gebied van 150 hectare. Ten slotte is er dan nog het bos in Veurne : een gebied van 100 hectare.

Al deze dossiers zijn al verscheidene jaren oud. Ze zijn nog steeds in voorbereiding door de administratie. Het potentieel van deze dossiers is echter zeer verschillend. Soms zijn het nog echte privé-eigendommen. Meestal moet er ook een bestemmingswijziging komen in de gewestplannen.

Mevrouw de minister, hoe staat het met het dossier van de aanleg van die kustbossen ? Bent u het ermee eens dat de aanleg van die bossen een toeristische meerwaarde moet bieden ? De bossen zullen dus beschikbaar moeten zijn voor recreatieve doeleinden. Dat is van zeer groot belang om de nodige goodwill te krijgen. Er zal immers hoe dan ook een samenwerking tot stand moeten komen met de plaatselijke besturen en de plaatselijke bevolking. Ik wil ook vragen of er al meer precieze gegevens zijn inzake timing. Wanneer denkt u belangrijke stappen te kunnen zetten ? Over welke gebieden gaat het dan ? Binnen welke termijnen zal dit kunnen gebeuren ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, mijnheer Loones, eerst en vooral wil ik u verzekeren dat West-Vlaanderen de topprioriteit is inzake de bosuitbreidingsplannen. Dat heb ik al meermaals gezegd.

Om op uw concrete vragen in te gaan moet ik zeggen dat er in feite geen echt dossier 'aanleg bossen aan de kust' bestaat. We hebben wel een ander dossier dat als basis wordt gebruikt voor onze plannen. Vertrekkend namelijk van het studierapport 'Lan-

Dua

getermijnplan Bos', waarin de noodzaak en de prioriteit voor bosuitbreiding in bosarme regio's werd aangetoond, werd gestart met een planmatige aanpak van bosuitbreidingsprojecten. Daarbij ligt een belangrijk accent op de zogenaamde stadsbossen.

Er werden studies opgezet om de meest geschikte locaties voor deze stadsbossen aan te wijzen. Men moet immers zeer planmatig te werk gaan. Aangezien West-Vlaanderen de bosarmste provincie is, werd in deze provincie begonnen met de studies. De eerste studie werd uitgevoerd voor de agglomeratie Kortrijk. Voor de kust werden deze studies uitgevoerd voor de gemeenten Oostende, Nieuwpoort-Koksijde en Veurne.

Het Zeebos te Blankenberge is enigszins een apart dossier. Het is immers een project dat wordt uitgevoerd door het provinciebestuur van West-Vlaanderen. In die zin zijn we daar niet direct voor verantwoordelijk. Er werd uiteraard wel volop overleg gepleegd. Gisteren heb ik nog een gesprek gehad met de West-Vlaamse gedeputeerde voor leefmilieu. Daarbij is ook de bosuitbreiding ter sprake gekomen.

Voor de concrete realisatie werd tot nu toe praktisch uitsluitend gewerkt met verwervingen in der minne, dus aankopen op basis van bereidwilligheid van verkoop. Hierbij is de Vlaamse overheid echter afhankelijk van die bereidheid van de eigenaar om in te gaan op het aanbod, en van alle administratieve parameters die daarbij komen. Men is bijvoorbeeld gebonden aan een schattingsverslag van het Comité tot Aankoop van het federale ministerie van Financiën. Men kan daar niet boven gaan. Het is soms dus wel een langdurig proces, maar vooralsnog is het volgens mij toch wel het meest aangewezen instrument.

Wat betreft het Stadsrandbos Oostende, zal de stad Oostende binnen afzienbare tijd starten met de aanplanting van circa 25 hectare bos op percelen die ze reeds in eigendom heeft verworven. Dat zal op korte termijn gebeuren. Momenteel wordt door het Vlaams Gewest een dossier van circa 17 hectare opnieuw opgenomen. Dit dossier werd reeds geruime tijd geleden geopend, maar kon aanvankelijk niet worden afgerond. Het wordt nu voor begrotingsakkoord voorgelegd aan de Vlaamse minister van Begroting.

Ik wil in dit verband ook nog het volgende opmerken. Er is momenteel wel een afspraak tussen de minister van Begroting – dus de minister-president

– en mezelf dat we voor grote dossiers wachten tot wanneer er vanuit de diensten een globaal plan komt inzake bosuitbreiding. Het is voor de minister-president niet altijd evident om onmiddellijk een oordeel te vellen over alle dossiers die op zijn bureau belanden. Het zal dus nog wel een paar weken duren voor het begrotingsakkoord er komt, maar alle betrokkenen moeten goed weten met welke projecten men bezig is. In ieder geval zal dit concrete dossier vrij vlug worden gerealiseerd.

Wat betreft het dossier Nieuwpoort-Koksijde wil ik eerst een evaluatie maken van de instrumenten die het best geschikt zijn om te worden ingezet voor de verwerving. Ik kom daar straks nog op terug. Pas na die evaluatie zal ik beslissen welke concrete initiatieven moeten worden genomen voor de effectieve realisatie van dit bos.

In Veurne is er het probleem dat de huidige eigenaar zijn aanbod tot verkoop, onder druk van de plaatselijke landbouworganisaties, ondertussen heeft ingetrokken. De kredieten die voor de verwerving van de beoogde percelen werden vastgelegd, zijn evenwel nog steeds beschikbaar. Afhankelijk van de evaluatie van de instrumenten die worden ingezet voor verwerving of van een herziening van de houding van de eigenaar, zal ik beslissen welke verdere stappen in dit dossier worden genomen. Op die manier zal dit domein verder worden aangekocht.

Ik zal het nu even hebben over de toeristische meerwaarde. De aan te leggen bossen in deze zeer specifieke streek moeten een toeristische meerwaarde hebben voor het kusttoerisme. Ze moeten toegankelijk zijn voor het publiek voor wandelen, fietsen en paardrijden. Uiteraard moet deze toegankelijkheid in overeenstemming zijn met de grootte, de ligging en de draagkracht van het bos. Niet alle gebruiksvormen kunnen dus op dezelfde plaats worden toegelaten. Het bosdecreet bepaalt trouwens dat voor alle bossen de wijze van toegankelijkheid in een reglement moet worden vastgelegd. De gemeenten zullen worden betrokken bij het totstandkomen van die reglementen.

In verband met de timing heb ik opdracht gegeven aan mijn diensten om mij op korte termijn – zijnde binnen de maand – een scenario voor te leggen voor een planmatige bosuitbreiding. Hierin zullen ook de procedures en de instrumenten aan bod komen. We hebben hier al eens een discussie gehad naar aanleiding van een interpellatie van de heer Denys. Die discussie ging toen over waar, wat en hoe men diende te kopen. Het is goed dat het voor

Dua

iedereen duidelijk is welke instrumenten er beschikbaar zijn.

Inzake die instrumenten zullen de verschillende technieken van verwerving worden geëvalueerd : de verwerving in der minne al dan niet via provisionele vastleggingen of de onteigening. Ik ben er ook voorstander van om initiatieven van andere overheden en van particulieren – meestal verenigingen dan – sterk te stimuleren, maar er moeten natuurlijk ook duidelijke afspraken worden gemaakt.

Over dit scenario zal op korte termijn worden overlegd met de inspectie van Financiën en met de begrotingsdiensten, die een belangrijke toezichthoudende functie vervullen in de verwervingsprocedure. Ik zal uiteraard ook overleg plegen met mijn kabinetsmedewerkers en met de administratie die bevoegd is voor begroting.

Dit scenario moet operationeel kunnen worden begin 2000. Verder is het noodzakelijk de realisatie van grootschalige bebossingsprojecten te koppelen aan het ruimtelijk beleid. Totnogtoe werden afspraken gemaakt tussen de afdeling Bos en Groen van Aminoal en de afdeling Ruimtelijke Planning van Arohm. Zo heeft de afdeling Bos en Groen in de processen tot afbakening van een aantal stedelijke gebieden, in uitvoering van het RSV, voorstellen voor locaties voor stadsbossen aangebracht.

Er zijn bijkomende afspraken nodig om de verdere planning van de aanleg van stadsbossen in overeenstemming te brengen met het ruimtelijk beleid. Wanneer de voorbereidingen zijn afgerond – ik schat over een viertal maanden – zal ik mijn gedetailleerde plannen voorleggen aan het parlement. Het parlement moet trouwens over bosuitbreiding in het algemeen eens praten.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Ik ben blij te horen dat er vooruitgang wordt gemaakt. Het stelt me gerust dat er een concrete planning komt binnen een viertal maanden.

Van Nieuwpoort tot de Franse grens loopt er een ruilverkaveling. De Vlaamse Landmaatschappij is al verschillende jaren bezig met de uitwerking van dit pilootproject. Hiermee kan men toch ook een en ander realiseren ?

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de milieuvergunning van het afvalbedrijf NV Rometa in Westerlo

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Huybrechts tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de milieuvergunning van het afvalbedrijf NV Rometa in Westerlo.

De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Mevrouw de minister, begin dit jaar weigerde de bestendige deputatie een milieuvergunning aan het afvalbedrijf NV Rometa in Westerlo. Het bedrijf heeft immers nooit voldaan aan een aantal voorwaarden opgelegd door Vlarem II. Er ontbrak onder meer een vloei-stofdichte vloer en een groene afsluiting. Ook de OVAM adviseerde negatief in deze zaak.

NV Rometa ging in beroep bij de bevoegde minister, bij u dus. Ondanks de twee negatieve adviezen verleende u een milieuvergunning aan het bedrijf voor maar liefst twintig jaar en dat op basis van enkele beloftes. Over het negatieve advies van de OVAM wordt in uw besluit met geen woord gerept. Het bedrijf slaat ongeveer 20 ton afgedankte batterijen met bijhorend zuur op, maar voor u is er blijkbaar geen vuiltje aan de lucht. Raar maar waar. Waarop hebt u zich gebaseerd om die vergunning af te leveren ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Ik nam inderdaad op 8 september een beslissing over de vergunning van de NV Rometa te Westerlo. Ik hield wel degelijk rekening met de weigering van de bestendige deputatie en het ongunstige advies van de OVAM, dat trouwens gebaseerd was op de weigeringsbeslissing van de deputatie. Deze weigering was gebaseerd op enkele vaststellingen ter plaatse, met als belangrijkste het feit dat er geen vloei-stofdichte betonvloer aanwezig was. De betonnen vloer zat vol gaten en er ontbrak een groenscherm.

Dua

Een kabinetsmedewerker ging ter plaatse kijken. Het bedrijf had intussen enkele maatregelen genomen : het terrein was volledig bedekt met een vloeistofdichte betonlaag en werd omringd met een groenscherm. Volgens mijn kabinetsmedewerker was dit scherm in orde met de voorschriften, maar was het wel pover. Dat is enigszins een minpunt.

Waarop heb ik uiteindelijk mijn beslissing gebaseerd ? De Gewestelijke Milieuvergunningscommissie heeft de aanvrager gehoord. De NV Rometa had al stappen ondernomen en verklaarde zich akkoord om alle voorwaarden van Vlarem II en eventueel bijzondere supplementaire voorwaarden op te volgen. Het advies van de GMC, waar de OVAM in zit, viel dan ook positief uit.

De afdeling Milieu-inspectie moet toezicht houden op de naleving van de vergunningsvoorwaarden van de NV Rometa. Als er ook maar enige overtreding wordt vastgesteld, zal er uiteraard onmiddellijk worden opgetreden. Uit de stukken die de NV Rometa toestuurdde, bleek dat de nodige garanties bestaan dat de inrichting kan worden uitgebaat op een voor de omgeving en voor het milieu aanvaardbare wijze. De afstand van de inrichting tot het dichtstbijgelegen woongebied bedraagt circa 500 meter, waardoor geen geluidshinder te verwachten is. Op basis van deze overwegingen en grondig onderzoek heb ik op 8 september 1999 een vergunning verleend aan de NV Rometa. We zullen de naleving van de vergunningsvoorwaarden nauwlettend in het oog houden.

De voorzitter : De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts : Ik betreur dat u als zogenaamd groene minister een milieuvergunning aflevert aan een dergelijk afvalverwerkend bedrijf. Ik ben ten zeerste benieuwd hoe uw kiezers zullen reageren op dit feit.

Minister Vera Dua : Ik heb totnogtoe voor dit dossier geen enkele protest- of klachtenbrief gevonden, mijnheer Huybrechts. U mag van een groene minister niet verwachten dat die alle bedrijven een vergunning zou weigeren. Dat zou onverantwoord zijn. Indien ik alle bedrijven een vergunning zou weigeren, zou het Vlaams Blok als eerste protesteren.

De heer Pieter Huybrechts : U moet aan ons geen verantwoording afleggen, maar aan uw kiezers.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André Van Nieuwkerke tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de verdere bedreiging en vertuining van het Ryckveldebos te Damme

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Nieuwkerke tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de verdere bedreiging en vertuining van het Ryckveldebos te Damme.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dames en heren, het Ryckveldebos, grotendeels eigendom van het Vlaams Gewest, staat al een tijd onder zware druk. Er is niet enkel de vertuining maar ook het project Eurocampus en in hetzelfde gebied de militaire aanwezigheid.

Op mijn vraag hebben verschillende Vlaamse administraties, onder andere de afdeling Bos en Groen en de Milieu-inspectie West-Vlaanderen, een coördinatievergadering daarover gehouden. Ik beperk me tot drie knelpunten. De beoogde boswachterswoning is er nooit gekomen. Doordat het perceel privé-eigendom was en de prijs te hoog lag, kon Bos en Groen het niet aankopen. Als compromis kwam er een heemtuin met educatieve waarde en een conciërgewoning. Ik vind dat persoonlijk nogal spijtig, omdat dit in alle stilte is geregeld en omdat we in West-Vlaanderen zeer weinig bossen hebben.

Het gaat om een heemtuin voor blinden. In feite zie ik daar zelf weinig blinden rondwandelen, want de tuin ligt nogal geïsoleerd. Mensen die in deze zaken meer deskundigheid hebben dan ik, zeggen bovendien dat de aanplantingen van de heemtuin niet eigen zijn aan de streek. Deze vertuining kan zich eventueel nog voortzetten. Mevrouw de minister, wat denkt u hiervan ? Bent u van plan om deze zonevreemde vertuining terug te dringen waar het kan ? Er lopen ook allerlei soorten rasdiertjes rond, zoals kippen en ander kleinvee. Dit is een gekke situatie midden in een bosgebied.

Ten tweede is er het project Eurocampus. Het is nog maar een idee dat wordt gelanceerd. Het zou

Van Nieuwkerke

allerlei renovatie- en infrastructuurwerken met zich meebrengen : wegaanleg, nutsvoorzieningen enzovoort. In een besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 1995 werd voor een relatief groot aantal locaties het ontwerpplan tot gedeeltelijke wijziging van het vermelde gewestplan voorlopig, en op 19 september 1996 definitief, vastgesteld. Een van de gewijzigde locaties had betrekking op een ruim twee hectare groot gedeelte van het domein Ryckvelde dat in plaats van het oorspronkelijk voorziene parkgebied een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen wordt. Ik heb intussen ook vernomen dat de gemeente Damme-Sijsele, waartoe het gebied administratief behoort, geen vergunning heeft verleend. Is de minister bereid het twee hectare grote gebied opnieuw als parkgebied te erkennen, waardoor de druk van eventuele projectontwikkelingen wegval- len ?

Ten derde is er het militair centrum. Af en toe worden er brandbestrijdingsoefeningen gehouden. Er werd ook al vervuiling door lood en zware metalen vastgesteld. Af en toe ruikt de hele omgeving naar olie, terwijl zich een dichtbewoonde kom aan de rand van Ryckvelde bevindt. Daarnaast zijn er de langzame voortschrijding van bospaden en het dempen of verharding van grachten. Er is dus nood aan een grotere samenwerking tussen onze milieu-inspectie en die van het leger. Een militair gebied is weliswaar op gewestplannen wit ingekleurd, maar voor de omgeving en tegen de vervuiling is een krachtiger optreden noodzakelijk.

Deze opmerkingen gelden ook nog andere waardevolle gebieden rond Brugge, zoals het Vloetenveld. Ook daar is er militaire aanwezigheid en is men weinig bereid tot toegevingen, ondanks de voorstellen om gebieden te ruilen voor de oefeningen. Het Vloetenveld is veel waardevoller. Het is toch absurd dat men in dergelijk waardevol gebied brandoefeningen houdt. Is er verdere coördinatie mogelijk met de militaire overheid ? Zijn onderhandelingen over een herlokalisatie niet wenselijk ?

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Mijnheer de voorzitter, ik spreek als buurtbewoner van Ryckvelde. Ik deel de mening van de heer Van Nieuwkerke over het belang van het bos en over het toezicht dat men erop moet houden. Het Ryckveldebos is historisch belangrijk. Het ligt op de oude zandrug ten

zuiden van Brugge en is eveneens een stadsrandbos voor Brugge. Er is waakzaamheid nodig om dit bos te respecteren en te versterken.

Ik zie echter weinig problemen in verband met die heemtuin en heb dat ook gezegd aan de heer Van Nieuwkerke. De tuin heeft een recreatief-toeristisch karakter. Het is een kleine tuin op een plek in het bos die historisch gezien altijd open was. Ik sta er dus eerder positief tegenover.

Voor Eurocampus moeten we kijken naar de oorspronkelijke bedoeling van de gewestplanwijziging. Het was de bedoeling om de daar aanwezige vervallen kasteelhoeve te renoveren en te valoriseren als Europees vormingscentrum. Aangezien de site in een bos lag, was het niet mogelijk om iets aan de site te veranderen. De projecten die men in dergelijke gevallen voorstelt, moeten zich wel aanpassen aan de draagkracht van de bosomgeving, en niet omgekeerd. Het stadsbestuur van Damme heeft in dit dossier hetzelfde standpunt ingenomen.

We moeten onderzoeken hoe we de negatieve gevolgen van de militaire brandbestrijdingsoefeningen kunnen vermijden. Het is onaanvaardbaar dat zo een vervuiling in een bosgebied mogelijk is.

Ten slotte vraag ik de minister om de situatie van dit bos blijvend op te volgen, ook voor de afbakening van gebieden op regionaal-stedelijk niveau. Zo zou men een groene gordel ten oosten van Brugge kunnen uitbouwen rond het Ryckveldebos en het Malebos.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, u begrijpt dat wij ons op dit punt willen aansluiten. Zeker Ryckvelde is reeds jaren een grote bekommernis van ons.

Onlangs kwam op de gemeenteraad het probleem van de verharding van de Lorreinendreef naar voren. Het advies van Aminal was heel duidelijk : door de verharding komt er onder meer kalk in de bodem. Dit is schadelijk voor de zure vegetatie en het reservaat de Schobbejakshoogte. De weg is een aanslag op het landschappelijk karakter van het bos- en heidegebied en trekt verkeer aan, wat geenszins de bedoeling is in zo een gebied. De zorgplicht, vastgelegd in een decreet van 21 oktober 1997, wordt overtreden. Vermijdbare schade is steeds verboden. De legervoertuigen moeten in staat zijn om op onverharde wegen te rijden en

Declercq

daarom is deze verharding niet noodzakelijk. Om al deze redenen vraagt Aminor de betonverharding te verwijderen en de oorspronkelijke toestand te herstellen.

Horen deze militaire activiteiten in dit bos thuis? Is het niet mogelijk de bevoegdheidsproblemen te overschrijden? Dit prachtig stukje natuur mag niet verder worden vervuild, maar moet worden beschermd.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer de voorzitter, over de voorgeschiedenis van de conciërgewoning wil ik me niet uitspreken. Bepaalde mensen onder ons kennen dit moeilijk dossier goed. Het was een beslissing van mijn voorganger. Laten we dit erkennen. De procedures zullen wel uitmaken hoe we het verder moeten evalueren.

Laten we, zoals de heer Coens opmerkt, ervoor zorgen dat het Ryckveldebos goed wordt beheerd en behouden blijft. Eventueel kunnen we een versterking, in de vorm van een mogelijke uitbreiding, onderzoeken. De kritiek had vooral betrekking op de heemtuin en de vertuining. Ik moet bekennen dat ik daar nog nooit ben geweest. Ik zal er zeker naar toe gaan, want dat probleem blijft maar aanslepen. Langzamerhand geraak ik erg geïnteresseerd in dat bos.

Al jaren geleden is het idee geopperd om een heemtuin en een tuin voor blinden te creëren. Ik heb daar vrij positief tegenover gestaan. Of dat nu in of naast een bos moet worden ingeplant, is een andere zaak. Het zou erg positief zijn als we dat voor niet-zienden zouden kunnen realiseren. Bos en Groen was toen van mening dat het niet de bedoeling kan zijn om elke open plek in een bos onmiddellijk te beplanten. Ik denk dat dit geen slechte opvatting is. Bos en Groen meende, op het ogenblik dat ze besloten om die heemtuin aan te leggen, dat een echt gesloten bos ook voor wandelaars niet zo aantrekkelijk was. De grond waarop die heemtuin ligt, was vroeger gewone akkergrond, met lage natuurwaarde, die weliswaar in het bos lag. Op deze akker en de omliggende bospercelen is een reconstructie aangebracht van de typisch traditionele landschappen uit de zandstreek.

De heemtuin vormt één landschappelijk geheel dat aan het domeinbos een bijzondere meerwaarde geeft, zowel op het vlak van natuureducatie als op het vlak van natuurwaarde. Blijkbaar is de tuin dus

inherent aan die aanpak. Misschien moeten we eens nagaan of men daarmee niet overdrijft. Indien men met die vertuining te ver gaat, moet dat worden bijgestuurd. Men zegt me dat 20 van de 41 educatieve stopplaatsen aspecten behandelen van het bos-ecosysteem. Daarnaast kiest men ervoor om een kleinschalig natuureducatief project te realiseren dat wel een meerwaarde moet creëren voor het domeinbos zelf. Mijn administratie staat 100 procent achter dit project. Ook op het terrein reageert men positief. Anderzijds heb ik wel oog en oor voor sommige kritieken. Ik zal dat nog eens onderzoeken, en nagaan of we moeten remediëren.

Uw tweede vraag gaat over Eurocampus. Dat behoort niet tot mijn bevoegdheid. Als ik u goed heb begrepen, vraagt u eigenlijk dat men het gewestplan wijzigt. In 1996 heeft men er een zone voor nutsvoorzieningen van gemaakt. Ik wil dat bij de minister van Ruimtelijke Ordening wel eens aankaarten, maar het lijkt me nuttiger daarover een specifieke vraag te stellen aan minister Van Mechelen. Ik ben natuurlijk altijd vragende partij om het park- en bosgebied uit te breiden, maar kan daar ik niet over oordelen.

De samenwerking tussen de militairen en de afdeling Milieu-inspectie in West-Vlaanderen verloopt stroef. Ik weet niet hoe dat komt. In andere provinciën verloopt die goed en slaagt men erin beheersoverdrachten, met inbegrip van echte protocollen, uit te werken. De Krijgsmacht heeft bepaald dat de controle van het geloosde afvalwater slechts kan als de afdeling Milieu-inspectie van Aminor minstens veertien dagen vooraf heeft verwittigd. Het nemen van bodemstalen is zelfs verboden. Aminor is niet gelukkig met deze absurde situatie.

Op het terrein houdt men regelmatig brandbestrijdingsoefeningen. Dat veroorzaakt grote rookpluimen, en dus geurhinder. Het bluswater leidt tot vervuiling van de grachten. De afdeling Milieu-inspectie kent de problemen, maar ze weet niet of de grachten worden gebaggerd, de boswegels worden verhard en de grachten worden gedempt. Dat laatste is onlangs toch gebeurd, als mevrouw Declercq het bij het rechte eind heeft.

Het is belangrijk dat de relaties ter plaatse worden verbeterd. Over de coördinatie tussen de afdeling Milieu-inspectie en de Krijgsmacht zijn erg recent prille contacten gelegd. Binnenkort komt er ook een contact op hoog niveau. Dat moet leiden tot de totstandkoming van een samenwerkingsovereenkomst tussen de Krijgsmacht en de afdeling Milieu-inspectie. Daarbij staat de toegankelijkheid van militaire domeinen en de mogelijkheid om controles

Dua

te verrichten heel hoog op de agenda. Maar alle andere aspecten van een beheersovereenkomst moeten dan ook aan bod komen. Dat is een beemoedigend vooruitzicht, hoewel het niet eenvoudig lijkt om met de West-Vlaamse militairen tot een akkoord te komen.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Op zich gaat het om een prachtig project. Ik heb niets tegen de heemtuin op zich, maar het verhaal van zijn ontstaan is eigenlijk een schaamlapje. Ik vind het een schandalige zaak dat ook ambtenaren die onder de voogdij van andere overheden werken daarbij betrokken zijn. De kern van het probleem is wel dat men een privé-conciërgewoning bouwt om toezicht te kunnen houden op die heemtuin. Daar wordt van alles bijgesleurd, maar in feite is de overheid gerold. Tenslotte gaat het om bosgebied.

Het is juist dat het oorspronkelijk ging om een open ruimte. Het Gewest had oorspronkelijk de bedoeling om er een boswachterswoning te bouwen. Juridisch-technisch kan er weinig worden ondernomen, maar het is een onverantwoorde zaak. Met de creatie van een heemtuin ga ik akkoord, maar ik heb vragen over de locatie. Ik denk dat die voor blinden moeilijk bereikbaar is. Er zijn in de regio nog andere locaties die meer geschikt zijn. De blindencentra van Brugge bevinden zich in het centrum van de stad, waar parken en open ruimten zijn. Dat is mijn fundamentele opmerking.

Wat u zegt over Eurocampus is juist, maar ik wil hier toch dat probleem schetsen, want het is belangrijk dat u mee aan de kar trekt om die projectontwikkelaars in toom te houden. Al een geruime tijd staat er een hoeve leeg. De heer Coens heeft dat ook gezegd. Als men daar congressen wil organiseren, moet men zich ten dele aanpassen aan de omgeving, een eindje omlopen en genieten van de omgeving. Het kan echter niet de bedoeling zijn er royale wegen aan te leggen, want die zullen dat kwetsbare gebied bedreigen.

Ik hoop verder dat het overleg met de militairen de goede weg opgaat. Ik wil erop aandringen eventueel een stapje verder te zetten, en gebieden te ruilen. In dat bosgebied staan afgebrande vliegtuigwrakken. In de nabijheid bevindt zich een woonzone. Er zijn toch industrieterreinen waar men dat allemaal kan onderbrengen? De zeemacht heeft ter-

reinen in Zeebrugge. Die ruimten zijn beter geschikt voor hun oefeningen.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Ik wil kort nog reageren omdat ik toch ook mijn ambtenaren in bescherming wil nemen. Wat de voorgeschiedenis betreft, kan ik u verzekeren dat er ten aanzien van het bos op een positieve manier werd gezocht naar een oplossing voor het feit dat daar oorspronkelijk een boswachterswoning was gepland, maar dat die er om allerlei redenen niet is gekomen. Toch wou men in die streek een bewaking hebben. Het is waarschijnlijk wel juist dat het uiteindelijk niet op een al te goede manier is verlopen. Ik kan u echter wel verzekeren dat vanuit mijn administratie de intenties zeer positief waren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Joachim Coens tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de gevolgen van het arrest-Belgaarde voor de uitvoering van het decreet Bodemsanering

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Coens tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de gevolgen van het arrest-Belgaarde voor de uitvoering van het decreet Bodemsanering.

De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Mevrouw de minister, mijn vraag om uitleg gaat over een uitspraak die enige tijd geleden is gevallen in verband met het dossier van de NV Belgaarde, een industriële bakkerij in Overpelt. Eigenlijk doet het er niet toe om welk specifiek dossier het gaat. Het gaat er namelijk om dat een bedrijf erin is geslaagd via juridische weg van de lijst van historisch vervuilde gronden te raken. De Raad van State heeft de eigendommen van Belgaarde van de lijst laten schrappen omdat er geen grondig onderzoek is gedaan naar de ernst van de vervuiling.

De OVAM had de percelen van Belgaarde op basis van een oriënterend onderzoek op de lijst van historisch vervuilde gronden gezet waar bodemsanering moet plaatsvinden. Volgens de Raad van State kan dit slechts na een diepgaander beschrijvend

Coens

onderzoek. Het is dan ook duidelijk dat deze uitspraak van de Raad van State mogelijk ernstige gevolgen heeft voor de uitvoering van het lopende beleid inzake bodemsanering, dat wordt geschraagd door het bodemsaneringsdecreet. Immers, met betrekking tot zowel nieuwe vervuilde gronden als historisch vervuilde gronden wordt in grote mate uitgegaan van de resultaten van het eerste oriënterend onderzoek. Na deze uitspraak zou dus kunnen blijken dat een diepgaander beschrijvend onderzoek telkens vereist zou zijn.

Mevrouw de minister, ik heb de volgende vragen. Ten eerste, impliceert de uitspraak van de Raad van State een volledige herziening van de bestaande lijst van historisch verontreinigde gronden waar bodemsanering moet plaatsvinden? Dit ene bedrijf slaagt er nu immers in om zich van die lijst te laten halen. Moet die lijst al dan niet worden herbekeken? Moet er eventueel eerst een diepgaand onderzoek worden uitgevoerd? Momenteel staan er 3.167 gronden op. Binnenkort komen er nog eens meer dan 500 bij. Wat impliceert die ene uitspraak dus voor de volledige lijst? Ten tweede, heeft de uitspraak mogelijke gevolgen voor verplichte saneringen die momenteel al plaatsvinden? Ten derde, dringt een wijziging van het decreet zich op, in het bijzonder van artikel 30, paragraaf 1?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Mijnheer Coens, het antwoord op uw drie vragen is telkens 'neen'. Het komt er dus op neer dat alles in orde is. Ik zal daar nu uiteraard nog enige uitleg bij geven. Het gaat immers om een zeer technisch dossier.

Bij arrest van 17 juni 1999 vernietigde de Raad van State het besluit van de Vlaamse regering van 4 maart 1997 houdende aanwijzing van de historisch verontreinigde gronden waar bodemsanering moet plaatsvinden. Het betreffende besluit werd evenwel slechts vernietigd in de mate dat het betrekking had op het terrein van de NV Belgaarde. Alle gronden die momenteel voorkomen op de bestaande 'lijst van historisch verontreinigde gronden waar bodemsanering moet plaatsvinden' werden door de OVAM voorgesteld, aangezien het uitgevoerde oriënterend bodemonderzoek aantoonde dat er ernstige aanwijzingen zijn dat de historische verontreiniging er een ernstige bedreiging vormt.

De uitspraak van de Raad van State impliceert dan ook geen herziening van alle verontreinigde gronden die op de desbetreffende lijst voorkomen. Het is dus werkelijk een punctuele vernietiging. Gelet op het voorgaande zal dit dan ook geen gevolgen hebben voor verplichte saneringen die nu plaatsvinden.

De NV Belgaarde steunde haar vordering onder meer op de strijdigheid van het besluit van de Vlaamse regering van 4 maart 1997 met artikel 30, paragraaf 1 van het bodemsaneringsdecreet. Op het ogenblik dat het besluit door de Vlaamse regering werd genomen – ondertussen is het wel al veranderd –, stipuleerde artikel 30, paragraaf 1 van het decreet immers dat op gronden met historische bodemverontreiniging bodemsanering wordt uitgevoerd indien de bodemverontreiniging een ernstige bedreiging vormt.

Volgens de bepalingen van artikel 2, punt 12 en de artikelen 12 tot 14 van het bodemsaneringsdecreet strekt het beschrijvend bodemonderzoek er juist toe te bepalen of de vastgestelde historische bodemverontreiniging al dan niet een ernstige bedreiging vormt. We zaten dus in een cirkelredenering.

Op basis van de samenlezing van de tekst van artikel 2, punt 12 en de toenmalige tekst van artikel 30, paragraaf 1 en 2 van het bodemsaneringsdecreet komt men dan ook tot de volgende absurde vaststelling. Krachtens de voormelde bepalingen van het bodemsaneringsdecreet moet op een bepaalde grond bodemsanering – dit is in eerste instantie een beschrijvend bodemonderzoek – worden uitgevoerd, indien uit het uitgevoerde beschrijvend bodemonderzoek blijkt dat de vastgestelde historische bodemverontreiniging een ernstige bedreiging vormt.

Dat is de absurditeit waarvan ook de Raad van State heeft gezegd dat het niet kon. Het is evenwel duidelijk dat de decreetgever met de desbetreffende bepalingen voor ogen had dat gronden met historische verontreiniging door de Vlaamse regering, op voorstel van OVAM, op de zogenaamde 'lijst van historisch verontreinigde gronden waar bodemsanering moet plaatsvinden' zouden kunnen worden opgenomen op basis van de resultaten van een oriënterend bodemonderzoek. Men wilde dus eigenlijk vertrekken van het oriënterend bodemonderzoek. Dan komt men op de lijst. Zodra men op die lijst staat, kan men een verplichting tot sanering krijgen, en komt er een beschrijvend bodemonderzoek.

Dua

De wijziging van het bodemsaneringsdecreet bij decreet van 26 mei 1998 werd dan ook aangegrepen om de tekst van artikel 30, paragraaf 1 in overeenstemming te brengen met de werkelijke bedoeling van de decreetgever. Het huidige artikel 30, paragraaf 1 luidt als volgt : 'Op gronden met historische bodemverontreiniging wordt bodemsanering uitgevoerd, indien er ernstige aanwijzingen zijn dat de bodemverontreiniging een ernstige bedreiging vormt.' De term 'aanwijzingen' verwijst uiteraard naar het oriënterend bodemonderzoek.

Deze aanpassing is voldoende om het lopende bodemsaneringsbeleid voort te kunnen zetten. Alles is momenteel dus opgelost, en er is geen gevaar voor verwarring.

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Het werd inderdaad op 26 mei 1998 gewijzigd. Ik ben blij te vernemen dat dit anticipatief gebeurde. Dit punctuele dossier zou natuurlijk eventueel nog een precedentwaarde kunnen hebben. Als het echter inderdaad is gebaseerd op een ondertussen gewijzigd artikel zal dat waarschijnlijk wel geen problemen meer opleveren.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de Vlaamse emissieplafonds voor verzurende en ozonvormende stoffen

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Malcorps tot mevrouw Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, over de Vlaamse emissieplafonds voor verzurende en ozonvormende stoffen.

De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : De grote problemen zoals verzuring en zomersmog kunnen enkel op Europees niveau efficiënt worden aangepakt. Momenteel zijn op Europees niveau, en zelfs internationaal, een heleboel besprekingen bezig over het verdrag van de LRTAP, de Long Range Transboundary Airpollution. Er zou een Europese richtlijn komen om emissieplafonds voor verzurende en

ozonvormende stoffen vast te leggen. Men heeft daarvoor een computermodel, het zogenaamde Rains, Regional Acidification Information and Simulation, gebruikt. Bij die oefening bleek dat België een hotspot-regio is. We veroorzaken veel ozonpieken, ook in onze buurlanden. We zijn een ozon-exporterend land en zouden van alle Europese staten het meest inspanningen moeten leveren.

Uiteraard is hier een economisch aspect aan verbonden. Het gaat om duizelingwekkend hoge bedragen : men spreekt van 77 miljard frank. De milieubeweging vecht die kosten aan met het argument dat investeringen ook snel besparingen of baten zouden opleveren, bijvoorbeeld een stijging van de opbrengst in de landbouw door een gezondere bodem. Ik zal niet op de kostenbatenanalyse ingaan. Dit blijft een zware economische opdracht voor Vlaanderen. Het is uiteraard ook een uitdaging, een ethische verplichting.

Op 12 oktober stond heel de luchtvervuiling op de agenda van een Europese raad van milieuministers te Luxemburg. Deze vergadering werd in Vlaanderen voorbereid door Aminal.

In een advies van 28 september 1999 sprak de MINA-raad zijn teleurstelling uit over de Vlaamse en Belgische engagementen. In de eerste plaats werden de milieubeweging en de vakbonden niet geraadpleegd door Aminal. Er vond enkel overleg plaats met de bedrijven, de doelgroep. Bijgevolg bleven we ver beneden de emissieplafonds die de Europese experts voor ons land vooropstelden. We zouden zelfs beneden vroeger aangegane engagementen blijven zoals de emissiereducties voor stikstofoxide en VOS voorgesteld in MINA II. Ook het Europese Milieubureau en de Scandinavische milieubeweging waren boos omwille van de zwakke Belgische en Vlaamse opstelling. Wanneer men die emissieplafonds niet respecteert, haalt men bovendien de doelstelling inzake CO₂-emissies van Kyoto niet. Verder is er nog een herziening van de ozonrichtlijn.

Mevrouw de minister, hoe verloopt in Vlaanderen en in België de voorbereiding van de onderhandelingen over het VN-protocol over de lucht en de Europese National Emission Ceilings-richtlijn ? Vindt u dat belangrijke internationale onderhandelingen in de toekomst anders moeten worden voorbereid ?

Hoe schat u de situatie in na de ministerraad in Luxemburg ? Kunnen de Vlaamse emissiedoelstellingen voor verzurende en ozonvormende stoffen tegen de conferentie van Göteborg of in de aan-

Malcorps

loop naar de Europese richtlijn voor emissieplafonds nog worden aangescherpt ? Bestaan daar rond concrete scenario's en prijsberekeningen ? Hoe staat het met de CO₂-uitstoot ? Kan uw administratie verder werken met scenario's die uitgaan van een feitelijke toename van het energieverbruik en van de CO₂-uitstoot ?

Welk standpunt zal Vlaanderen innemen tegenover de voorstellen van de Europese Unie voor de derde dochterrichtlijn tegen de ozonvervuiling ? Aanvaardt Vlaanderen de ozongezondheidsnorm van de WHO van 120 microgram ozon per kubieke meter als 8-uurswaarde als langetermijndoelstelling ? Worden de Vlaamse emissieplafonds voor NO_x en VOS opgemaakt zodat de streefwaarde zo weinig mogelijk wordt overschreden ? Bent u het eens met een verlaging van de alarmwaarde voor ozonpieken van 360 naar 240 microgram per kubieke meter ? Bent u het eens met de verlaging van de informatiedrempel voor ozon van 180 naar 140 microgram per kubieke meter ?

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Dit onderwerp is zo complex dat het moeilijk kan worden behandeld in een vraag om uitleg. Misschien moeten we er eens meer tijd voor uittrekken. Het is zo belangrijk omdat de engagementen op internationaal vlak en voor enkele jaren worden vastgelegd. Dit dossier wordt al zeer lang voorbereid. Het kwam in een eindfase in augustus en belandde toen op mijn bureau. De administratie pakte dit grondig en ernstig aan.

De voorbereiding van de internationale onderhandelingen zijn op Belgisch en Vlaams niveau nogal moeizaam verlopen. De belangrijkste reden daarvan is dat het inschatten van het reductiepotentieel voor de verschillende betrokken pollutanten een zeer complexe zaak is. In onze discussie over de MIRA-rapporten kwam eveneens tot uiting dat het modellen denken in het milieubeleid nog in zijn kinderschoenen staat. Ter voorbereiding van dit dossier werden een aantal studies opgestart, zowel in België als in Vlaanderen, om zoveel mogelijk basis-materiaal te verzamelen. Vooral de haalbaarheid en de gevolgen van de voorgestelde reducties voor de doelgroepen bleken moeilijk te analyseren wegens het ontbreken van basisgegevens.

Begin 1999 heeft Aminimal een evaluatie opgestart in overleg met de betrokken doelgroepen. Er werden

per doelgroep afzonderlijke documenten opgesteld over de mogelijke implicaties van verschillende reductieniveaus. Voor de industrie gebeurde het overleg via het Gemengd Platform, een overlegorgaan van de stuurgroep Atmosfeer van het Coördinatiecomité Internationaal Milieubeleid en de werkgroep Lucht van de industrie waar het VBO, het VEV en de werkgeversorganisaties van het Waals en het Brussels Gewest in zetelen.

De verschillende industriële sectoren werden afzonderlijk uitgenodigd. De benadering volgens het Rains-model en de resultaten van de berekeningen werden aan de sectoren voorgelegd en geëvalueerd. Voor de landbouw werd een aparte consultatie ingebouwd om na te gaan welke emissiereducties voor ammoniak nog haalbaar waren tegen 2010. Dat overleg verliep met de Boerenbond, het ABS en Fedagrim. De VLM heeft de scenario's opgemaakt om het mogelijke eindresultaat te onderzoeken. Het overleg met de transportsector gebeurde op federaal en gewestelijk niveau.

Op basis van dit overleg werd me in augustus 1999 een voorstel van Vlaamse emissieplafonds voor de vier pollutanten voorgelegd. De administratie hield in de mate van het mogelijke rekening met de voorstellen van de industrie, in afwachting van een ruimer maatschappelijk debat over dit dossier. In een aantal gevallen waar de sector een te conservatief standpunt innam, hanteerde de administratie zelf lagere emissieplafonds.

In eerste instantie, gezien ook de fase waarin het dossier mij werd voorgelegd, heb ik het voorstel van de administratie gevolgd. Deze 'Vlaamse' cijfers heb ik dan meegenomen naar de Interministeriële Conferentie Leefmilieu waar de uiteindelijke Belgische emissieplatforms werden vastgelegd voor de onderhandelingen in Genève die eind augustus en begin september plaatsvonden. Deze interministeriële conferentie is niet vlot verlopen. Mijn Waalse collega bleek niet zomaar bereid het dossier mee te nemen dat zijn administratie had voorbereid. Hij wilde dat de normen soepeler zouden zijn. Er is dus een hele tijd onderhandeld over wat België in feite moest doen.

Na de laatste fase heb ik toch nog het advies gevraagd van de SERV en de MINA-raad. Dit is immers de eerste aanzet tot een maatschappelijk debat. Ik ga niet in op het advies omdat u er ook naar verwijst. Uiteindelijk hebben we in nauw overleg met de administratie toch beslist de Vlaamse emissieplatforms verder te verlagen. Voor SO₂ bedroeg de verlaging 11,5 kiloton, waardoor de to-

Dua

tale emissie nog 70,8 kiloton bedraagt. Voor NO_x gebeurde dit in meer beperkte mate. Voor de VOS, de vluchtige organische stoffen, was dit niet meer mogelijk omdat er te grote onzekerheden waren in het dossier. Het heeft geen zin om zich internationaal te verbinden om een bepaald resultaat te halen als men absoluut niet weet of dit wel haalbaar is.

Voor ammoniak zijn de Vlaamse reductiepercentages, samen met de Nederlandse en Deense, de hoogste. In Vlaanderen liggen ze zelfs nog hoger dan in Nederland en Denemarken, waar men toch ook met intensieve veeteelt wordt geconfronteerd. Op Belgisch niveau zijn de Vlaamse reductie-inspanningen nagenoeg voor elke pollutant hoger dan de andere gewesten. Om het in mensentaal te zeggen : we proberen het iets beter te doen dan onze zuiderburen. Eerlijkheidshalve moet ik er ook aan toevoegen dat we ook van verder komen.

De nieuwe cijfers werden door minister Aelvoet meegedeeld op de federale ministerraad van 12 oktober 1999. Ze zullen worden opgenomen in het protocol dat op 1 december 1999 in Göteborg zal worden ondertekend. Minister Aelvoet engageerde zich ertoe om te bestuderen hoe in de toekomst de emissieplafonds nog verder kunnen worden verlaagd.

U suggereerde andere voorbereidingen in de toekomst. Ik ondersteun dit. Mijn administratie heeft een zeer goede poging ondernomen om met beperkte middelen toch een goed onderbouwd resultaat te behalen. Ik heb wel de opdracht gegeven om te evalueren op welke manier we dit in de toekomst kunnen verbeteren. Ik durf nu al voorspellen wat het resultaat zal zijn : men moet meer met scenario's werken en de MIRA moet verder worden uitgebouwd. De verbetering van de gegevensbasis is zeker belangrijk.

Er wordt vooral nog te weinig gedacht aan echte structurele ingrepen. Men vertrekt van waar men staat, kijkt op welke manier de BBT kan worden ingeschakeld, hoe de industrie daarover denkt en welk resultaat men zal halen. Als men effectieve verbeteringen wil, moet men structurele maatregelen nemen. Ik heb echter veel begrip voor mijn administratie die stelt dat ze dit niet heeft gedaan omdat ze daartoe geen opdracht had gekregen. Ernstige politieke maatregelen die moeten leiden tot verminderde vervuiling kan de administratie niet op eigen houtje uitwerken. Er moet hierover

eerst een politiek debat worden gevoerd, en dan pas een opdracht worden gegeven.

Specifiek voor de ozonproblematiek en de grensoverschrijdende luchtverontreiniging is in de begroting 2000 een krediet opgenomen om een Vlaams urgentieprogramma ter bestrijding van de ozon in de troposfeer uit te voeren. Dit geeft ons munitie om dit probleem op een betere manier aan te pakken. Dit zal natuurlijk ook zijn repercussies hebben op de emissiereductieprogramma's.

Uw tweede punt van kritiek, dat ik met u deel, is dat enkel de doelgroepen werden geconsulteerd. Dit is vooral te wijten aan de tijdsdruk. Bovendien moeten we in de toekomst de garantie blijven hebben dat individuele bedrijven ons de gegevens zullen geven. De bedrijven moeten blijven meewerken, maar aan de andere kant moeten we hen onder druk zetten om hun bijdrage te leveren tot de verbetering van het leefmilieu.

Men heeft zich inderdaad beperkt tot de doelgroepen of de vervuilers. Mijn administratie vond het echter zeer positief dat deze onderhandelingen een enorm sensibiliserend effect hebben gehad op de verschillende sectoren. Ze werden immers verplicht mee na te denken over de manier om de Europees voorgestelde emissiereductie zelf te realiseren. Ze hebben daarover op een positieve manier nagedacht.

In elk geval was de benadering onevenwichtig door bijvoorbeeld het niet betrekken van de milieubewegingen en de vakbonden. We hebben dit nog te elfder ure proberen te doen door hen het einddocument voor te leggen. De restrictie was dan wel dat ze daarin niet veel meer konden inbrengen. Vooral de kritiek die daarop is gekomen, is belangrijk om te weten wat we in de toekomst zullen doen.

De Vlaamse emissieplafonds voor het protocol dat op 1 december in Göteborg zal worden ondertekend liggen na de ministerraad van 12 oktober 1999 in Luxemburg definitief vast. Een aanpassing van deze plafonds is juridisch niet meer mogelijk.

In principe zou het wel mogelijk zijn de plafonds te verlagen in het kader van de Europese richtlijn over de nationale emissieplafonds, waarover momenteel nog wordt onderhandeld. De Europese Commissie is daarin heel sterk vragende partij. De meeste landen gaan er echter vanuit dat men in het kader van het protocol zo ver mogelijk is gegaan. Ze kunnen niet verder gaan voor deze nieuwe richtlijn. Dit is de positie van alle landen.

Dua

Voorlopig is dit ook de stelling van België. België wil zichzelf niet op eigen houtje zware inspanningen opleggen als men het daar op Europees vlak niet mee eens is. U weet dat de vervuiling hier in zeer sterke mate wordt bepaald door Frankrijk, Duitsland enzovoort. Er kan wel in het kader van een Europese ministerraad gezamenlijk geprobeerd worden om toch nog wat structurele maatregelen af te dwingen die in alle landen gelden. Dit zou in Europees verband tot een grote verbetering leiden.

We hebben de keuze gemaakt om in de eerste plaats de genomen maatregelen meer in detail te ontwikkelen en bij een herziening van het protocol, binnen een vijftal jaren, veel scherpere engagementen aan te gaan. Daarbij komt ook nog de belofte om in het kader van de Europese richtlijn wel het voortouw te nemen. Het is echter een taak van minister Aelvoet om toch nog enige structurele maatregelen af te dwingen. Bij de verdere ontwikkeling van maatregelen zal ik me vooral baseren op de MINA-II-doelstellingen die voor mij een baken blijven. Deze opties gaan verder dan wat in het protocol staat.

Men is niet uitgegaan van structurele ingrepen in het elektriciteitsverbruik, maar men heeft zich gebaseerd op scenario's die door de elektriciteitssector zelf werden naar voren geschoven. Onder meer Electrabel gaf de cijfers. Deze cijfers zijn aangepast naar beneden, omdat er een overschatting was. Men heeft echter niet gediscussieerd over structurele maatregelen. Dit was ook onze fundamentele kritiek toen we dit dossier kregen.

Als men in dit scenario stapt, moet men zeker zijn dat iedereen meegaat. Als we ons internationaal engageren een structureel resultaat te bereiken, eisen we ook garanties van de andere landen. Met scenario's waarin met een lager energieverbruik rekening wordt gehouden, waar we uiteindelijk naartoe streven, kon niet worden gerekend. Deze cijfers waren op Vlaams noch op Europees niveau beschikbaar. Ik betwist dit enigszins: men kan deze cijfers wel krijgen, als men ernaar zoekt. De hoofdreden was echter dat daarover nog geen beleidsdiscussie werd gevoerd. Dit is een terechte opmerking van de administratie.

Voor ozon gaat het Vlaams Gewest akkoord met de WGO-gezondheidsnorm van 120 microgram per kubieke meter als langetermijndoelstelling. Aangezien een groot deel van de landen niet in staat blijkt te zijn de door het Rains-model voorgere-

kende plafonds te aanvaarden, betekent dit in principe ook dat deze interimdoelstelling allicht niet zal worden gehaald.

Men kan echter veilig veronderstellen dat de realiteit beter zal uitvallen dan wat op basis van de prognoses zal blijken. In het model worden de ozonconcentraties in België immers met een factor twee overschat. Uit berekeningen van het Rains-model blijkt dat de verdere verlaging van de Belgische emissieplafonds de Belgische ozonconcentraties met amper enkele percenten zou doen dalen. Een grotere impact op deze concentraties kan worden verwacht van bijkomende emissiereducties in Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Dat laatste wil natuurlijk niet zeggen dat het Vlaams Gewest geen inspanningen zou moeten doen.

Over de verlaging van de huidige alarmwaarde van 360 naar 240 microgram per kubieke meter wordt nog gediscussieerd. Mijn administratie heeft me daarover het volgende gemeld. Die verlaging houdt geen verband met alarmerende gezondheidseffecten. Die effecten zijn trouwens niet aan een 1-uurwaarde maar aan een 8-uurwaarde gebonden. De overschrijding van die alarmwaarde van 240 microgram kan zo frequent gebeuren dat het publiek het alarmerend karakter van die overschrijding niet meer als dusdanig zal ervaren. Als er elke dag alarm wordt afgekondigd, zullen de mensen er misschien geen acht meer op slaan. We kunnen dit nog eens bespreken.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer Johan Malcorps : Ik heb nog twee bedenkingen. Dit alles illustreert toch hoe vroeger – maar nu niet meer – dossiers werden voorbereid. Dat is zeker op internationaal niveau, maar misschien ook wel in het algemeen het geval. Aan de economische sectoren – industrie en landbouw – wordt gevraagd wat haalbaar is; op basis van die antwoorden worden de normen opgesteld. Ik hoop dat dit zal veranderen, en dat de vakbonden en de milieubeweging daarbij worden betrokken. Het gaat immers om een zware economische uitdaging. Ik besef dat een kostprijs van 77 miljard frank enorm is, maar de vrijwaring van het milieu en de gezondheid zijn niet minder van belang. Men moet dus beide aspecten evenwichtig afwegen, en niet uitsluitend het economische aspect benadrukken.

Over de ozonrichtlijn moet er nog verder worden gedebatteerd. De norm van 360 microgram per kubieke meter is belachelijk, want die norm wordt nooit overschreden. Ook de 240-microgramnorm is de voorbije jaren niet overschreden. Als we het

Malcorps

over een alarmwaarde hebben, dan impliceert dat het nemen van noodmaatregelen. Vandaag is voor veel mensen de waarschuwingdrempel 180 microgram per kubieke meter. Dat is een belangrijk signaal voor de bevolking, met inbegrip van de industriëlen en de landbouwers. Overigens zijn wetenschappers het er niet over eens dat de overschrijding van de 180-norm schadelijke effecten op de volksgezondheid heeft.

Op alle niveaus, met inbegrip van het Europese, pleiten we ervoor dat de drempels worden verlaagd, want onze huidige wetgeving is zowel op Europees niveau als op Belgisch niveau totaal achterhaald. Als men de normbepaling van de Wereldgezondheidsorganisatie aanvaardt, dan moet men ook de politieke moed hebben om ze te vertalen in correcte alarmwaarden en in een informatieplicht en dergelijke. Als dat betekent dat we de bevolking enkele keren meer moeten zeggen dat de drempel is overschreden, dan is dat maar zo. Dat betekent dan dat men informatie verschaft, maar nog niet dat men noodmaatregelen treft. In Duitsland heeft men terzake al een initiatief genomen. Het is zo opgevat dat men er eigenlijk nooit last van heeft, tenzij het te gortig wordt. Dan wordt bepaald dat men niet te snel mag rijden, dat niet alle auto's de weg op mogen, enzovoort. Maar iets dergelijks zal bij ons niet dikwijls gebeuren. Men moet hoe dan ook de waarde aanpassen in functie wat echt be-

langrijk is voor de volksgezondheid. Dat zal ongetwijfeld een sensibiliserend effect hebben.

De voorzitter : Minister Dua heeft het woord.

Minister Vera Dua : Ik wil eerst iets zeggen over het eerste gedeelte van uw vraag. We moeten structurele maatregelen nemen, en we kunnen daarvoor niet enkel te rade gaan bij de doelgroepen. Toch wil ik benadrukken dat er daarover een politieke discussie moet komen, en verder moet er op Europees niveau een consensus totstandkomen. Het heeft geen zin dat België radicale maatregelen neemt, maar dan niet op Europees niveau wordt bijgebeend. Ik ben daarover redelijk optimistisch. Ondertussen zijn er toch al een vijftal groene ministers van Leefmilieu, komende uit vijf landen. Tijdens de volgende ministerraden zullen we inzake leefmilieu misschien belangrijke stappen kunnen vooruit zetten.

Wat de ozonproblematiek betreft, verbind ik me ertoe dat goed op te volgen, en na te gaan hoe we de komende Europese richtlijn gestalte kunnen geven.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.32 uur.*
